

Theo Hi ệu tr ờng Tr ờng THPT chuyên Khoa h ọc T ự nhiên (ĐH Qu ốc gia Hà N ội), đ ều t ờ vào tr ờng chuyên cũng nh ư câu chuy ện n ữ đ ều t ờ kinh t ờ, ph ải có nh ững “đ ều t ờ” m ới t ờ ra s ố đ ể t ờ phá.

"Tr ờng chuyên" có nh ư n ữ c

H ệ th ờng tr ờng chuyên c ủa Vi ệt Nam đã có t ờ lâu. Năm 1965, Kh ởi Chuyên Toán – Tin (A0) đ ể c thành l ập. Nh ững ph ải nói, chính sách này không c ủa riêng Vi ệt Nam mà đ ể c h ệ c t ờ p t ờ n ữ c ngoài.

Hi ện nay, các n ữ c tiên ti ện trên th ờ gi ới v ả n gi ới mô hình đào t ờ nh ững nh ân t ờ xu ất s ố c. H ệ không đ ể nh ững nh ân t ờ này hòa chung vào mô hình đào t ờ bình th ờng, đ ể khi ả n tài năng b ị thui ch ết.

Có th ờ k ể t ờ i nh ờ trong ĐH T ựng h ọc p Lomonoxop (Nga) v ả n t ờ n t ờ i tr ờng ph ờ thông chuyên thành l ập t ờ 1964, t ờ c là tr ờ c Vi ệt Nam 1 năm. Tr ờng này t ờ p trung vào các lĩnh v ực chuyên v ờ khoa h ọc t ự nhiên. 5 năm tr ờ i đ ây, ngôi tr ờng này còn “r ờ nhánh”, đ ể nh ờ h ờng cho nh ững h ệ c sinh có thiên h ờng v ờ kinh t ờ ho ặc y đ ể c ngay t ờ l ập 12.

Không ch ỉ Nga, nhi ều n ước có n ền giáo d ục tiên ti ến khác cũng có h ệ th ống tr ờng chuyên m ột nh ư Đ ứ c, Pháp, Anh, M ỹ, Úc...

Còn trong khu v ực, g ần chúng ta có Singapore v ới ngôi tr ờng chuyên n ổi ti ếng là Tr ờng THPT Chuyên Toán và Khoa h ọc (NUS) n ằm trong Đ ại Qu ốc gia Singapore. Hay nh ư t ại Thái Lan, trong các tr ờng n ổi ti ếng nh ư Đ ại Mahidol hay Đ ại Chulalongkorn cũng có h ệ th ống tr ờng chuyên. M ặc dù đi sau nh ững hi ện t ại, nh ững tr ờng này đ ều phát tri ển r ất m ạnh.

K ể t ừ năm 2002, Nh ật B ản b ắt đ ều có chi ến l ược xây d ựng nh ững tr ờng THPT tr ờng đ ỉnh m (Super Science High Schools) v ề khoa h ọc t ự nhiên. Đ ến nay, h ệ th ống đó đã lên t ới kho ảng 200 tr ờng.

Nói tr ờng chuyên ch ều "s ản xu ất gà nòi" là sai l ầm

Có giai đ ọ n kinh t ế ch ỉ a phát tri ển, m ọi ng ười i th ờng đ ặt câu h ỏi: "T ại sao ph ải đ ều t ừ vào đ ỉnh cao c ủa Olympic th ể thao?", "Đ ều t ừ vào th ể thao làm gì cho t iền kém?", "Sao không đ ều t ừ vào nh ững cái khác h ữu ích h ơn?"...

Th ực t ế, t ất c ả các n ước phát tri ển đ ều đ ều t ừ cho th ể thao, b ởi đ ều đó s ẽ t ạo ra cú huých và là m ột th ứ c ờ đo nh ằm ch ỉ ng minh kh ả năng không gi ới h ạn c ủa con ng ười.

Câu chuy ện đ ều t ừ c ủa th ể thao và tr ờng chuyên tuy không hoàn toàn t ừ ng đ ể ng nh ững cũng có đ ỉnh m gi ờ ng nhau v ề bài toán xã h ội.

Nh ững đ ời t ừ ng tinh hoa c ủa tr ờng chuyên gi ờ ng nh ư GS Ngô B ội Châu hay GS Đàm Thanh S ơn – v ẫn là nh ững nhà khoa h ọc đ ều đ àn - hi ện đang đóng góp r ất nhi ều cho giáo d ục n ước nhà. Ph ải có nh ững nh ận t ừ nh ư th ế m ới có th ể kh ởi g ợi n ền l ọc, quy ết tâm c ủa gi ới t ừ và ch ỉ ng minh đ ể c ờ ng ng ười Vi ết Nam không thua kém b ất c ả ai.

Còn nói tr ờng chuyên ch ều đ ều đ ào t ừ o "gà nòi" là sai l ầm. Tr ờng c ủa đây, mô hình tr ờng chuyên có

nh ững l ớp r ất nh ỏ, ch ỉ y ếu u ầu h ết nh ất i ểu giáo d ục cá bi ệt nh ững h ọc s inh. Nói cách khác, m ục tiêu khi đó là phát hi ện và b ồi d ưỡng nh ững nh ân t ố xu ất s ắc trong m ột lĩnh v ực h ẹp.

Còn gi ờ đây, đ ời t iền ng h ọc s inh c ả tr ường chuyên đã m ột r ừng h ọc r ất nh ững u. Trong s ố đó cũng có nh ững nh ân t ố xu ất s ắc, nh ững t ố l ờ không nh ững u. Các tr ường chuyên hi ện t ại đã h ết nh ất i ểu v ịc đào t ạo toàn di ện.

Ví d ụ, bây gi ờ h ọc s inh chuyên Toán không ch ỉ gi ỏi m ột Toán. Các b ạn cũng gi ỏi i ểu Anh, tích c ực tham gia các ho ạt đ ộng ngo ại khóa, câu l ời b ạn, cũng có nh ững tr ời nghi ệm sáng t ạo. Nh ững b ạn giành huy ch ương ng qu ốc t ố có th ể ch ỉ tennis r ất gi ỏi, hát và ch ỉ đàn r ất hay.

M ột khác, nói h ọc s inh chuyên h ọc l ờ ch ỉ cũng không ph ải là nh ững đ ồng nh ư chu ện xác. B ởi l ờ, h ọc s inh chuyên v ẫn ph ải tham gia các k ỳ thi đánh giá bình th ường c ả đ ể a ph ần ng và c ả a toàn qu ốc.

Th ờ nh ững, có m ột đ ều u ầu d ằng nh ững th ầy, thành tích h ọc t ập c ả h ọc s inh chuyên v ẫn luôn cao h ọc s inh so v ớ i m ột b ằng chung.

C ần phát tri ển thành ựu t ầu thay vì cào b ằng

M ột trong nh ững vai trò c ả tr ường chuyên là khuy ến khích, đào t ạo nh ững h ọc s inh tinh hoa nh ất, có năng l ực xu ất s ắc đ ể phát huy h ết kh ả năng. Tuy nhiên, đó ch ỉ là m ột trong nh ững m ục tiêu ch ỉ không ph ải là duy nh ất.

Tr ường chuyên không ch ỉ là n ội đào t ạo “gà ch ỉ” đi thi gi ỏi qu ốc gia, qu ốc t ố. H ết th ờng tr ường chuyên gi ờ đây ph ải là “đ ều t ầu”, là m ột hình m ẫu đ ể lan t ỏa nh ững chính sách m ột c ả a giáo d ục và th ể thi nh ững thay đ ổi giáo d ục c ả b ạn, toàn di ện.

Chúng ta càng ph ải coi đây là hình m ẫu đ ể các tr ường khác nâng ch ỉ t iền ng giáo d ục ch ỉ không ph ải cào b ằng hay xóa b ết.

Cũng có giai đ ọ n, nhi ều u ố ng ườ i cho r ằng c ả n ề i chia đ ều u ỹ gi ữ i cho các tr ườ ng đ ể đ ể m ồ o công b ộ ng trong giáo d ục. Nh ưng nh ữ ấ ã nói, chúng ta không th ể quên r ằng tr ườ ng chuyên v ề n có m ột c ấ u phát hi ện, b ộ i đ ể ng, đào t ạo nhân tài cho đ ể t ườ c. M ột ng ườ i có tài năng r ất c ả n đ ể c ả c và t ố o đ ể u ki ể n đ ể phát tri ể n. H ọ không th ể vào môi tr ườ ng kém c ả nh tranh, thi ể u đ ể đ ể ng ườ c. Nh ữ v ỹ, s ẽ không th ể có nh ữ ng ng ườ i th ể c s ẽ gi ữ i đ ể phát tri ể n đ ể t ườ c.

Đ ể u này cũng gi ữ ng nh ữ câu chuy ể n v ề đ ể u t ể kinh t ể . T ể i sao đ ể t ườ c v ề n c ả n ề i có nh ữ ng vùng kinh t ể tr ườ ng đ ể m ồ đ ể u t ể thay vì cào b ộ ng? T ể t ể nhiên, chúng ta c ả n t ể i m ột b ộ ng chung, nh ữ ng đ ể đ ể t ể phá thì ph ể i có nh ữ ng đ ể u t ể . N ữ u đ ể u t ể dàn tr ể i, không có l ể trình t ể ng b ộ c, m ể i th ể s ẽ không th ể phát tri ể n.

TS. Lê Công L ể i (Hi ể u tr ườ ng Tr ườ ng THPT Chuyên Khoa h ể c T ể nhiên)

Thúy Nga(ghi)

Link ngu ồ n: <https://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/tuyen-sinh/truong-chuyen-chi-de-dao-tao-ga-noi-651553.html>